

Alandlikkus, rõõmu läte

Alandlikkus on üks eheda kristliku elu alustalasid, sest see on „armastuse eluase.” Toome välja mõned mõtted selle peamise kristliku vooruse kohta.

27.02.2017

Keegi ei ole iialgi näinud Jumalat, [1] ütleb meile Pühakiri. Siin maa peal viibides ei ole meil otsest teadmist jumalikust Olemisest. Meie ja Jumala vahel on lõputu distant. Üksnes Tema on olnud võimeline seda lünka

jumaliku ilmutuse läbi täitma,
kohandades end meie inimlikule
seisundile vastavalt. Ta on end meile
avaldanud kõigepealt loodu kaudu,
seejärel Iisraeli pika ajaloo,
prohvetite sõnade ja viimaks oma
Poja kaudu, kes on viimne, täielik ja
lõplik ilmutus: Jumala enda
avaldumine meie seas: *kes on näinud
mind, see on näinud Isa.* [2]

Milline jahmatav sündmus – Jumal
on saanud inimeseks! Nüüd on meil
Jumal, kes – Kristuses – näeb meid ja
laseb meil ennast näha. Ta kuuleb
meid ja laseb meil ennast kuulda. Ta
puudutab meid ja laseb meil ennast
puudutada. Ta alandab end meie
inimloomuse seisundile vastavalt ja
kutsub meid meie inimlike meelte
kaudu oma armastuse intiimsusesse,
pühadusele. See hämmastus, mida
me Sõna lihakssaamisel tunneme,
pane meid kõigi Jeesuse sõnade ja
tegude üle hardalt mõtisklema.
Nõnda tehes näeme me selgelt, et

kogu Kristuse elu, sünnist ristisurmani, täidab alandlikkus. Sest Tema, *kes olles Jumala kuju, ei arvanud osaks olla Jumalaga võrdne, vaid loobus iseenese olust, võttes orja kuju, saades inimese sarnaseks; ja ta leiti välimuselt inimesena. Ta alandas iseennast, saades kuulekaks surmani, pealegi ristisurmani*. [3]

Alandlikkus, armastuse eluase

Sõnum sellest, kui väga Jumal meid armastab, jõuab meieni Poja enesealandamise kaudu. Alandlikkus on hädavajalik iseloomujoon, üks eheda kristliku elu alustalasid, sest see on *armastuse eluase*. Nagu rõhutas püha Augustinus: „Kui te küsite minult, mis on kõige olulisem element Jeesus Kristuse õpetuses, vastaksin ma teile: esimene on alandlikkus, teine on alandlikkus ja kolmas on alandlikkus.” [4] Lihaks saanud Sõna alandlikkuses näeme

me nii selle armastuse sügavust, mis on Jumalal meie vastu, kui ka seda kuninglikku teed, mis viib selle armastuse täiuseni.

Kristlik elu seisneb Kristusega samastumises. Üksnes nii palju, kui me oleme liidetud Temaga, astume me ühendusse elava Jumalaga, kogu armastuse allikaga, ja saame võimelisteks armastama teisi samasuguse armastusega. [5] Saada alandlikuks nagu Kristus, tähendab kõiki teenida, surres sellele vanale mehele meie sees, ületades korratud kalduvused meie loomuses, mille pärispatt on valla päästnud. Seepärast mõistab kristlane, et „alandused, kantud armastusega, muutuvad magusaks ja hõrguks; need on õnnistused Jumalalt.” [6] Kui me võtame alandusi vastu sellisel viisil, avame me end kõigile üleloomuliku elu rikkustele ja saame hüüda koos püha Paulusega: *Tema pärast olen ma minetanud kõik selle*

ja pean seda pühkmeiks, et saada kasuks Kristus ja, et mind leitaks tema seest .[7]

Rahutuse põhjused

Terava kontrastina sügavale, sisemisele, alandlikkusest võrsuvale rõõmule, ei tulene uhkusest midagi muud, kui vaid rahutus ja rahulolematus. Uhkus juhib inimese kõike oma eneseteadvuse ümber orienteerima ja sündmusi subjektiivsest vaatepunktist hindama: kas miski on meeldiv või mitte, kas see annab eeliseid või nõuab pingutust... See, kas miski on hea iseeneses või hea teiste jaoks, jäetakse kahe silma vahele. Selline minakeskne hoiak juhib inimese hindama teiste käitumist ja mõtteid tema enda tingimustel ja viib rohkem või vähem ilmse soovini, et nad käituksid nii, nagu tema tahab. See seletab, miks võib uhke inimene vihastuda, tundes, et teised ei pööra

talle piisavalt tähelepanu. Või muutuda kurvaks, kui tema enda vead päevavalgele tulevad või ta näeb, et teistel on suuremad anded, kui temal.

Inimesed, kellest pärib uhkus parema osa, on küll elus näiliselt edukad, kuid muutuvad sageli rahutuks. Mis see on, mis tal puudub, et olla tõeliselt õnnelik. Pealtnäha mitte midagi, sest tal on kõik see, mida ta tahab. Kuid tegelikult puudub tal kõik, sest ta on kaotanud silmist kõige olulisema: võime ennast teistele anda. Inimese enda käitumine on see, mis teeb tõelise õnne leidmise keeruliseks. Opus Dei asutaja ütles: „Kui sul on kunagi raske aeg ja su hing on täis rahutust, siis on see sellepärast, et sa mõtled liiga palju iseenda peale...Mu poeg, kui sa keskendad kõik iseendale, ei lähe sa mitte üksnes valet teed, vaid sa kaotad ka kristliku õnne, mis sul

selles maapealeses elus olema peaks.” [8]

Uhkus on alati pärispatu esimese vastuhaku – mis püüdis võtta Jumala kohta – kaja. Meie esivanemate langemise tagajärg oli sõpruse kaotamine meie Loojaga ja harmoonia kadu meis endis. Uhke inimene usaldab nii täielikult omaenda võimeid, et ta unustab selle vajaduse, mis on inimloomusel lunastuse järele. Siis võib mitte üksnes füüsiline haigus, vaid ka vältimatu kogemus iseenda piirangutest, vigadest ja puudusest selle inimese segadusse ning isegi lootuse kaotamiseni viia. Olles tugevalt kinni oma maitstes ja arvamuses, ei väärtusta ega hinda ta enam positiivselt arvamust, mis erineb tema enda omast. Sellest tulenevalt leiab ta olevat raske oma sisemisi konflikte lahendada ning on suhetes teistega sagedaste arusaamatuste põhjustaja. Selline

vastumeelsus end teiste tahtele allutamise suhtes, võib viia ka Jumala tahte tõrjumiseni. Ta võib end kergesti veenda selles, et Jumal ei paluks temalt kunagi midagi, mida ta ise isiklikult anda ei tahaks. Isegi fakt, et ta on Jumalast sõltuv olend, saab pahameele allikaks.

Alandlikkus meelitab teisi ligi

Vastupidiselt sellele, leiab alandlik inimene Jumala auhiilguses rõõmu allika, tõelise rõõmu ainsa lähte. End Jumala ette asetades avastab alandlik inimene oma piirangud ja väiksuse, oma seisundi loodud olendina. Kuid see avastus ei põhjusta kurbust ega meelehärmi, vaid on sügava rõõmu allikas. Alandlikkus on valgus, mis aitab meil avastada inimese enda identiteedi suurust isikulise olendina, kes on võimeline oma Loojaga dialoogis olema, ja aktsepteerida Temast sõltumist täieliku vabadusega.

Teadmine sellest, et absoluutne Olemine on isikuline lõppematu täiuslikkuse Jumal, kes on meid loonud, kes säilitab meie olemasolu ja avaldab end meile inimlikul kujul Jeesus Kristuses, täidab alandliku hinge suure õnnega. Alandlik inimene leiab loodud asjade ilus Jumala helde armastuse peegelduse ja tahab seda teadmist teistega jagada.

Uhke inimese ja alandliku inimese reaktsioonid on väga erinevad ka Jumala kutsega silmitsi seistes. Inimene, kes on uhke, peitub näilise tagasihoidlikkuse taha väites, et tal on vähe andeid, sest ta ei taha loobuda maailmast, mille ta on endale ehitanud. Alandlikku inimest, vastupidi, ei heiduta mõte sellest, et ta pole väärt pühadust saavutama. Kutse astuda Jumalaga osadusse, toob suurt rõõmu, ehkki see tekitab segadust.

Nagu me näeme pühakute puhul, omandavad need, kes näevad tõelise alandlikkuse saavutamiseks vaeva, iseloomu, mis teisi ligi tõmbab. Oma igapäevase käitumisviisiga loovad nad enda ümber rahu ja rõõmu atmosfääri, sest nad väärtustavad teisi ja näitavad nende vastu üles suurt lugupidamist. Oma vestlustes, pereelus, läbikäimises kolleegide ja sõpradega teavad nad, kuidas mõista ja andestada. Nad püüavad teisi aidata ja kõigiga läbi saada. Nad tõdevad, kui palju on nad võlgu neid ümbritsevatele inimestele ja neil pole vajadust nõuda endale oma õigusi ja privileege. Need, kes on nende kõrval, saavad tunda Jumala armastust, mis täidab nende elu otsast lõpuni. Nad sisendavad teistesse usaldust; nende lähedal ei tunne inimene end mitte arvustatu, vaid armastatuna.

Alustades uuesti, et õppida olema alandlik

Sageli tuleneb meie rahutus või pessimism, mida võime mõnikord kogeda, sellest, et me oleme liiga keskendunud omaenda minale.

„Miks me, inimesed, kurvastame?” küsis püha Josemaría. „Sest elu maa peal ei arene selles suunas, mida meie isiklikult ootasime, sest tekivad takistused, mis segavad või raskendavad meil oma ootusi täita.”

[9]

See on tõsi, et raskused nii meie endi, kui meid ümbritsevate inimeste elus, võivad meie südames kurbust tekitada. Seesama võib juhtuda ka siis, kui tulevad ilmsiks meie puudused, eriti need, mida me arvasime end olevat ületanud juba ammu. Või kui meil tuleb aktsepteerida, et mõnd kauaigatsetud professionaalset või apostelliku sihti pole võimalik saavutada. Mäss võib

meis tõusta ka siis, kui me seisame silmitsi sündmuste või olukordadega, mis panevad meid kannatama.

Eriti sellistel hetkedel – ja alati – peame me uuendama oma otsust, nagu soovitas õnnis Álvaro ühes oma kirjas, „alustada uuesti, et õppida olema alandlik.” [10] Me peame paluma Issandalt alandlikkust, Tema alandlikkust, ja pöörduma ka Jumalaema poole. *Tulge minu juurde kõik, kes olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise! Võtke enda peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südamest alandlik ja te leiate hingamise oma hingedele, sest minu ike on hea ja minu koorem on kerge!* [11] Armunud hing õpib palves iga päev alandlik olema. „Palve on sellise inimese alandlikkus, kes tunnistab oma täielikku viletsust ja Jumala suurust. Ta pöördub Jumala poole ja imetleb teda inimesena, kes ootab kõike Temalt ja mitte midagi iseendalt.”

[12] Me taastame oma rahu üksnes siis, kui me selle asemel, et meiega juhtunu üle seesmisel pikalt juurelda, jätame oma mured kõrvale ja pöördume Jeesuse poole.

„Alma, calma”[13] – puhtsüdamliku otsustavuse ja rahuga. Püha Josemaría armastas korrata neid sõnu, mis võtavad kokku kogu sellise inimese eluplaani, kes – toetudes jumalikule armule – astub igale katsumusele vastu resoluutse otsustavuse ja mõistlikkusega. Kui me püüame sellisel kombel elada, saavad püha Josemaría sõnad meie elus reaalseks: „Kõik need tagasilöögid, mis panid meid nii sageli kannatama, pole kunagi põhjustanud meie jaoks rõõmu ja rahu kaotust. Sest me oleme kogenud, kuidas Jumal tõmbab välja magusat –maitsvat mett – kuivast raskuste kaljust: *meega kaljust ma söödaksin sind küllaga* (Ps 80: 17).”[14]

Meie Ema, püha Maarja, tuletab
meile meelde vajadust olla alandlik,
et olla Jumalale lähedal. Meie Ema
on rõõmu eeskuju, eriliselt
sellepärast, et ta on alandlikkuse
eeskuju. „*Mu hing ülistab Issandat ja
mu vaim hõiskab Jumala, minu
Päästja pärast, sest ta on vaadanud
oma teenija madaluse peale.*”[15]

[1] Jh 1:18

[2] Jh 14:9

[3] Fl 2: 6–8

[4] Püha Augustinus. *Kiri*, 118, 22

[5] Rm 5: 5

[6] Püha Josemaría. *Ühel
meditatsioonil tehtud märkmed*, 25.
detsember 1973

[7] Fl 3: 8–9

[8] Püha Josemaría. *Ühel meditatsioonil tehtud märkmed*, 25. detsember 1972

[9] Püha Josemaría. *Jumala sõbrad*, 108

[10] Önnis Álvaro. *Kiri*, 1.mai 1990

[11] Mt 11: 28–30

[12] Püha Josemaría. *Vagu*, nr 259

[13] Püha Josemaría. *Ühel kohtumisel tehtud märkmed*, 9. november 1972

[14] Püha Josemaría. *Kiri*, 29. september 1957, nr 4

[15] Lk 1: 46–48

.....